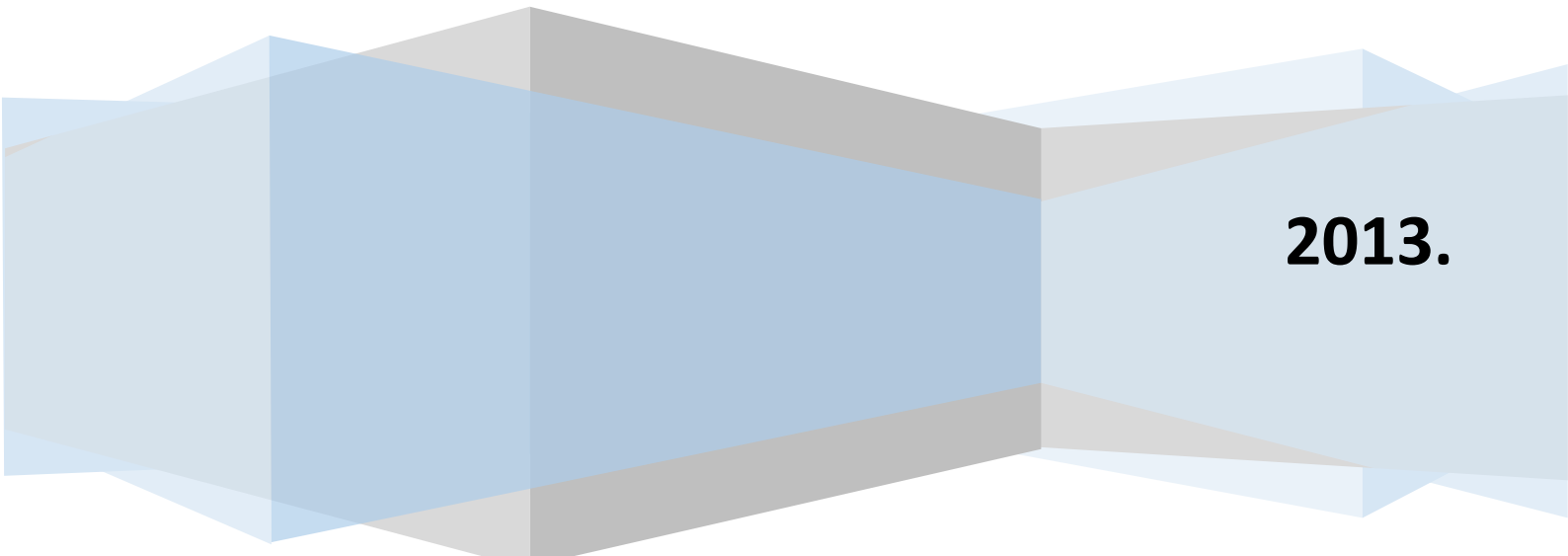

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

CENTRA ZA PROMOCIJU CIVILNOG DRUŠTVA

2013.

SADRŽAJ

CPCD – ORGANIZACIJA SA VIZIJOM I STRATEGIJOM	3
PORUKA DIREKTORICE CPCD	Error! Bookmark not defined.
AKTIVNOSTI CPCD	7
ODNOSI SA JAVNOŠĆU.....	24
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ	26

CPCD – ORGANIZACIJA SA VIZIJOM I STRATEGIJOM

Vizija CPCD

Bosna i Hercegovina kao otvoreno i demokratsko društvo u kojem predstavnici vlasti, civilnog društva i poslovnog sektora rade u partnerstvu za javno dobro i dobrobit svih njenih građana i naroda.

Misija CPCD

Promocija i razvoju civilnoga društva i demokratije u Bosni i Hercegovini.

Vrijednosti koje promoviramo:

- **Transparentnost i odgovornost**
- **Profesionalizam i izvrsnost**
- **Posvećenost**
- **Poštovanje ljudskih prava**
- **Jednake mogućnosti**
- **Kreativnost, otvorenost za saradnju, nove ideje i rešenja**

Aktivnosti CPCD-a su usmjerene ka građanima/kama, predstavnicima vladinog i poslovnog sektora u cijeloj BiH, pri čemu se poseban akcenat stavlja na direktan rad sa građanima i različitim oblicima njihovog organizovanja i djelovanja, te lokalnim članskim organizacijama, a zasnivaju se na sljedećim principima:

- **Saradnja sa predstavnicima vlade i poslovnog sektora.**
- **Nezavisnost**
- **Zagovaranje participativne demokratije**
- **Osiguranje kvalitete**
- **Etički pristup pribavljanju sredstava potrebnih za rad organizacije**

Strateški razvoj CPCD

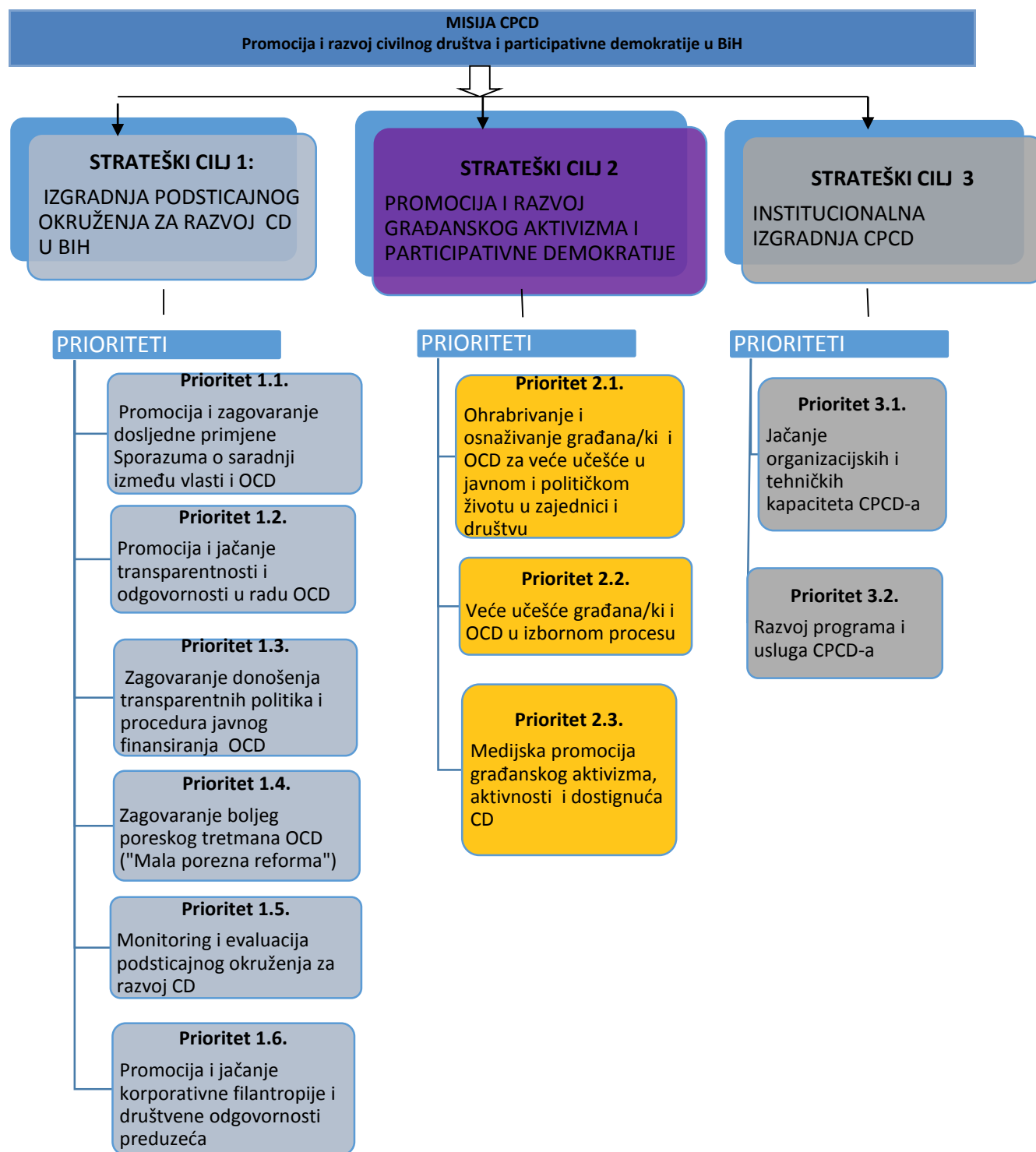
CPCD je organizacija civilnog društva posvećena stalnoj institucionalnoj izgradnji i jačanju kapaciteta. Stoga se i strateški plan CPCD 2013-2017. zasniva na najvažnijim rezultatima, dostignućima i naučenim lekcijama iz predhodnog perioda 2010-2012.

Tri strateška cilja razvoja organizacije za narednih 5 godina, sa prioritarnim ciljevima djelovanja, su: 1) izgradnja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, 2) promocija i razvoj građanskog aktivizma i participativne demokratije i 3) institucionalni razvoj CPCD.

Za ostvarivanje postavljenih ciljeva, kao i prioriteta, CPCD će nastaviti koristiti dosadašnje strategije djelovanja civilnog društva:

- Planiranje i provođenje kampanja javnog zagovaranja i lobiranja, informisanja, podizanja svijesti i promocije dobre prakse;
- Monitoring i evaluacija rezultata i uticaja javnih politika, uključujući javne politike za podršku i razvoj civilnog društva za OCD i razvoj civilnog društva;
- Organizovanje konferencija, stručnih skupova, savjetovanja, seminara, trening radionica i sl;
- Analize i istraživanja u ključnim oblastima djelovanja CPCD;
- Pružanje usluga treninga i tehničke asistencije /mentoring i konsultantskih usluge; Umrežavanje, izgradnja koalicija i partnerstva.

MATRICA CILJEVA

Grafikon: Matrica ciljeva i prioriteta CPCD-a u periodu 2013-2017 godina.

UVODNA RIJEČ

Zadovoljstvo mi je da predstavim Godišnji izvještaj o aktivnostima i finansijskom poslovanju Centra za promociju civilnog društva za 2013. godinu. Drago mi je da javnosti ponudim na uvid pregled dostignuća našeg Centra u prethodnoj godini. Aktivnosti CPCD su bile veoma intenzivne i raznovrsne. Nastavili smo aktivnosti iz prethodnih godina koje smo razvili i grupirali u nekoliko programskih oblasti – Resursni centar civilnog društva, Program malih grantova, suradnju između vlasti i civilnog društva, promociju društveno odgovornog poslovanja, mentoRING (program mentorstva namijenjen ženama), razvoj povoljnog okruženja za razvoj civilnog društva, umrežavanje organizacija civilnog društva te pružanje usluga iz oblasti izgradnje kapaciteta.

Ove godine je CPCD bio izuzetno aktivan i na regionalnom nivou, posebno u oblasti suradnje sa organizacijama iz susjednih zemalja te organizacija iz Evropske unije.

Uporedo sa implementacijom osnovnih aktivnosti, Centar za promociju civilnog društva je uložio dosta napora i sredstava za razvoj svojih ljudskih potencijala. Većina našeg osoblja je prošla sveobuhvatan i intenzivan program izgradnje kapaciteta, kroz unutarnje i vanjske edukacije (oko 15 sati po uposleniku).

U odnosu na prethodne godine, CPCD je imao manji broj uposlenika i niži godišnji budžet, prevashodno zbog završetka GAP II projekta. Ipak, u 2013. godini, postali smo bogatiji za nekoliko mladih i ambicioznih profesionalaca koji su nam dali dodatnu energiju i poticaj da, sa što većim entuzijazmom, krenemo dalje.

Novi strateški plan CPCD za period 2013-2017 napravljen je na početku 2013. godine i oslanja se na najvažnije rezultate, dostignuća i iskustva iz prethodnog strateškog plana iz perioda 2010 – 2012. Dokument je baziran na analizi i evaluaciji snaga i slabosti organizacije, te izazovima i mogućnostima koje pruža okruženje u kojem Centar djeluje. Plan sadrži definirane strateške ciljeve u razvoju organizacije, prioritetne djelatnosti, te ključne strategije i aktivnosti za njegovu realizaciju. Strateški ciljevi su: izgradnja podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u Bosni i Hercegovini, promocija i razvoj građanskog aktivizma i participative demokratije, te unutarnji razvoj Centra za promociju civilnog društva.

Tokom prošle godine, CPCD je zadržao članstvo u nekoliko međunarodnih (ECAS, Balkanska mreža za razvoj civilnog društva – BCSDN, Balkanska mreža za razvoj društveno odgovornog poslovanja) te lokalnih mreža i asocijacija (Mreža Sporazum plus, Asocijacija za kvalitet BiH, Mreža pravde, BiH NVO vijeće). CPCD je jedan od osnivača BCSDN, te je naš predstavnik u toku prošle godine obavljao i dužnost zamjenika predsjedavajućeg Upravnog odbora Mreže. Uz to, CPCD je u 2013. godini postao pridruženi član (posmatrač) unutar evropskih mreža EUCLID i TRIALOG.

Želim zahvaliti svim uposlenicima, volonterima i saradnicima za doprinos rezultatima koji su predstavljeni u ovom izvještaju. Tokom 2013. godine, nastavili smo i sa humanitarnim akcijama prvenstveno putem izdvajanja iz plate za potrebe NVO „Otvorene mreža“.

Svoju zahvalnost izražavamo i našim međunarodnim donatorima, stranim i međunarodnim vladinim i privatnim agencijama i fondacijama koje su moralno i finansijski podržale aktivnosti Centra u 2013. godini. Nadamo se da će saradnja biti nastavljena i dodatno proširena.

Aida Daguda, direktorica Centra za promociju civilnog društva

AKTIVNOSTI CENTRA

Jačanje odgovornosti u budžetskom procesu

I ove godine, CPCD je proveo niz aktivnosti usmjerenih ka boljem upravljanju javnim finansijama. U tom smislu, CPCD je pružio dvostranu tehničku podršku:

- 1) organizacijama civilnog društva kako bi bolje razumjeli budžetski proces i njegove specifičnosti, prepoznali svoju ulogu u njemu, bili osposobljeni za podnošenje novih prijedloga potrošnje, budžetsku analizu i zagovaranje interesa građana kroz budžet, te
- 2) budžetskim korisnicima na kantonalnom nivou vlasti i nivou Republike Srpske da nastave sa uspješno započetom reformom uvođenja programskog budžetiranja u BiH.

Izuzetan interes i podrška javnosti potvrda su inovativnog pristupa CPCD-a kada je riječ o prezentaciji pitanja koja su važna i prioritarna za građane.

Izradom „Narodnih novina: Budžet za građane“ CPCD je uspješno ostvario komunikaciju sa građanima i doprinjeo razumijevanju odgovornosti u budžetskom procesu. Ukupan tiraž od 12.000 komada je podijeljen za par sati distribucije na ulicama Sarajeva.

Građani Sarajeva su komentirali da u dosadašnjoj praksi u BiH nije na ovako jezgrovit i jednostavan način predstavljen budžet bilo kojeg od

praksa u komunikaciji sa građanima – Narodne novine: Budžet za građane

Nova

Podjela Narodnih novina na ulicama Sarajeva

Neke od povezanih aktivnosti koje je sproveo CPCD bile su:

- Održavanje Okruglog stola o provedenoj Javnoj raspravi o Nacrtu budžeta za 2014. godinu;
- Učešće na svim javnim raspravama organizovanim odbudžetskih korisnika;
- Održan je niz sastanaka sa predsjedavajućim Skupštine Kantona Sarajevo i ministrom finansija Kantona Sarajevo;
- Priprema, štampanje i distribucija “Narodnih novina” u kojima je prezentiran “Budžet za građane” – kratka i pojednostavljena verzija zvaničnog dokumenta Nacrt Budžeta;
- Potpisivanje peticije za unapređenje procesa javnih rasprava o budžetu koja bi pored budžetskih korisnika uključivala i građane;
- Organizacija i učešće u TV i radio emisjama posvećenim Budžetu KS za 2014. godinu.

Građani Sarajeva potpisuju peticiju za unapređenje procesa javnih rasprava u Kantonu Sarajevu

Info o projektu

Naziv: Jačanje odgovornosti u budžetskom procesu

Trajanje: mart 2011 - mart 2013. godine

Donator: Britanska ambasada

Jače civilno društvo – jači uticaj na javne politike

Javne politike od interesa za stvarne problem građana (društva)

„U savremenom društvu, broj pitanja i tema koji mogu biti predmet promjena, kao i različita mišljenja i stavovi učesnika i zainteresovanih strana, čine proces ostvarivanja željenih promjene sve izazovnijim i težim. OCD ne mogu očekivati da će izazvati promjene samo kroz postavljanje zahtjeva ili pozivanje na svoja prava bez podrške, poznavanja postojećih zakonskih propisa i regulativa, ulaganja u spostvene kapacitete i razumijevanja interesa zainteresovanih strana“

- Slaviša Prorok
Menadžer projekta

Organizacije u civilnom društvu moraju biti istinski predstavnici interesnih grupa, a ne da djeluju samostalno, bez ikakvog stvarnog kontakta sa građanima. Ulaganjem u sopstveno znanje, demonstrirajući kvalitetan rad i otvorenost organizacije će steći poštovanje građana a time i povećati uticaj na politike od interesa za građane. Samo ovakvim djelovanjem organizacije i građani se mogu nametnuti kao partneri u donošenju odluka.

CPCD je u 2013. godini pokrenuo sveobuhvatno istraživanje okruženja za razvoj civilnog društva u BiH pod nazivom: „Analiza pravnog, poreskog i institucionalnog okvira za OCD u BiH“ (Analiza). Već sam pregled oblasti koju tretira Analiza, U petogodišnjem periodu podržat će se 12 različitih sekora sa ciljem da se izgrade održiva partnerstva sa njihovim interesnim grupama i pokrenu ključna pitanja u svakom od sektora:

Osnovne slobode, slobode govora, udruživanja i pristupa informacijama,

- Poreski i fiskalni tretmana OCD u BiH,

- Podrška države OCD i nacina alokacija javnih sredstava,

- Učešće OCD u procesu donošenja odluka i politika,

- Angažman OCD u pružanju različitih usluga od strane države

Centar za promociju civilnog društva (CPCD) i Centri civilnih inicijativa (CCI) i, kao implementatori Programa ukazuje da su nalazi Analize kao i preporuke sadržane u njima od velike praktične vrijednosti za OCD u BiH održivosti civilnog društva u BiH (CSPP), pozvali su sva zainteresovana bh. udruženja i fondacije da i dalje zagovaraju aktivnosti na unapređenju institucionalnog, pravnog i fiskalnog okruženja za razvoj civilnog društva u BiH.

U podnošenju aplikacija na javni poziv iskažu interes da budu sektorski partneri na ovom programu u 12 sektora: (1) Zapošljavanje i tržište rada; (2) Politike ekonomskog razvoja; (3) Upravljanje javnim finansijama (planiranje i izvršenje budžeta); (4) Obrazovanje; (5) Zdravstvo; (6) Zaštita okoliša i energetska efikasnost; (7) Poljoprivreda i ruralni razvoj; (8) Sektor pravosuđa; (9) Kultura, (10) Ljudska prava - marginalizovane grupe; (11) Prava žena i (12) Borba protiv korupcije. U četiri bh. grada Sarajevu, Mostaru, Banja Luci i Tuzli izvršena je prezentacija javnog poziva u cilju detaljnijeg upoznavanja zainteresovanih organizacija o sektorima i očekivanjima. Ukupna vrijednost planiranih sredstava za podgrantove iznosi okvirno 4,8 miliona USD za period od pet godina trajanja programa.

PRVA SVEOBUH VATNA ANALIZA PRAVNOG, INSTITUCIONALNOG I PORESKOG OKRUŽENJAZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA U BIH

CPCD je u 2013.godini pokrenuo sveobuhvatno istraživanje okruženja za razvoj civilnog društva u BiH pod nazivom: „Analiza pravnog, poreskog i institucionalnog okvira za OCD u BiH“ (Analiza). Već sam pregled oblasti koje tretira Analiza:

- *Osnovne slobode, slobode govora, udruživanja i pristupa informacijama;*
- *Poreski i fiskalni tretmana OCD u BiH,*
- *Podrška države OCD i načina alokacija javnih sredstava,*
- *Učešće OCD u procesu donošenja odluka i politika,*
- *Angažman OCD u pružanju različitih usluga od strane države*

ukazuje da su nalazi Analize kao i preporuke sadržane u njima od velike praktične vrijednosti za OCD u BiH i dalje zagovaračke aktivnosti na unapređenju institucionalnog, pravnog i fiskalnog okruženja za razvoj civilnog društva u BiH.

U narednom periodu, CPCD će pokrenuti četiri kampanje od čega tri zagovaračke: 1) Uspostavljanje institucionalnih mehanizama suradnje između vladinog i nevladinog sektora na državnom i entitetskim nivoima vlasti; 2) Izgradnja povoljnijeg okruženja za razvoj korporativne i individualne filantropije i; 3) Uspostavljanje jedinstvenog modela finansiranja organizacija civilnog društva, te jednu informativnu kampanju: Kodeks ponašanja za organizacije civilnog društva, koja ima za cilj uticati na kredibilitet i kvalitetniji rad organizacija kako bi bili kompetentan sugovornik vlastima u BiH. Sve navedene kampanje imaju zajednički cilj, a to je povećati transparentnost i dinamiku u procesu donošenja odluka u BiH.

CPCD kao dio regionalne inicijative —

Jačanje kapaciteta OCD za zagovaranje i monitoring

Centar za promociju civilnog društva je i u 2013. godini nastavio sa naporima uključenja organizacija civilnog društva u procese kreiranja javnih politika, ne samo u odnosu na različite nivoe vlasti u BiH, već i u kontekstu pridruživanja Evropskoj uniji.

„Organizacije civilnog društva moraju se nametnuti vlastima u BiH, ali i Europskim institucijama, kao partneri u zajedničkom kreiranju politika bitnih za razvoj društva u svakoj od zemalja i regionu...”

*- Milan Mrđa
programski menadžer CPCD-a i
član Upravnog odbora BCSDN-a*

Naime, zahvaljujući viziji Balkanske mreže za razvoj civilnog društva (BCSDN) – a čiji je CPCD jedan od osnivača i član - pokrenuta je regionalna inicijativa sa ciljem jačanja kapaciteta OCD-a za monitoring i zagovaranje pitanja bitnih za izgradnju pozitivnog okruženja za razvoj civilnog društva na državnom i regionalnom nivou, te jačanje struktura za integraciju i sudjelovanje OCD-a u kreiranju politika EU, kako u procesu stabilizacije i pristupanja EU na državnom tako i na evropskom nivou.

Prvi korak u određivanju pitanja bitnih za izgradnju pozitivnog okruženja za razvoj civilnog društva, je svakako monitoring ili praćenje stanja okruženja. Iz tog razloga kolektivnim naporom stručnjaka i aktivista OCD članica i partnera BCSDN-a, uz stručnu i stratejsku podršku ECNL-a, razvijen je originalni mehanizam (instrument) za praćenje i ocjenu napretka u izgradnji poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, nazvan **Matrica za praćenje podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva (Matrica)**.

Koristeći 24 standarda i 151 indikator, Matrica vrši pregled okruženja kroz presjek tri osnovne oblasti:

- 1) osnovne pravne garancije sloboda,
- 2) okvir finansijske vitalnosti i održivosti OCD, i
- 3) odnos Vlade i OCD.

B A L K A N
C I V I L
S O C I E T Y
D E V E L O P M E N T
N E T W O R K

Info o projektu

Naziv: Pravna stečevina civilnog društva Balkana – Jačanje kapaciteta OCD za zagovaranje i monitoring

Trajanje: novembar 2012 - novembar 2014. godine

Donatori: Evropska unija, Balkan Trust for Democracy

Dana 15.04.2013. godine u Sarajevu, CPCD je predstavio Matricu za praćenje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva (Matrica). Predstavljanjem Matrice vladinom i nevladinom sektoru iz BiH, te predstavnicima donatorske zajednice i međunarodnih organizacija, CPCD je označio početak primjene Matrice, odnosno početak praćenja okruženja za razvoj civilnog društva u BiH, što će omogućiti ne samo praćenje razvoja civilnog društva u BiH kroz duži period već i komparaciju sa zemljama u regionu. Matrica kao metodologija za praćenje stanja okruženja od 2013. godine se primjenjuje i u Albaniji, Srbiji, Sloveniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu, Makedoniji, Hrvatskoj i Turskoj.

Predstavljanje Matrice za praćenje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva

Istraživanje je najvećim dijelom sprovedeno u periodu oktobar-novembar 2013. godine na teritoriji cijele BiH, a podaci su prikupljeni putem 5 upitnika, 29 intervju a i 2 fokus grupe sa 28 učesnika. Na bazi istraživanja nastali su preliminarni nalazi i preporuke koji će biti objedinjeni u Izvještaju o poticajnom okruženju za razvoj civilnog društva u BiH.

Uspjeh zajedničkog djelovanja

U istraživanjefokusirano na procjenu legislative i prakse u smislu različitih indikatora u svim područjima Matrice, CPCD je uključio i partnerske organizacije i stručnjake. Ovo partnerstvo podržano je kroz sinergiju dvije inicijative koje implementira CPCD, tačnije od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) kroz 'Projekat održivog razvoja civilnog društva u BiH', i Evropske unije i Balkanskog fonda za demokratiju kroz regionalni projekat "Pravna stečevina civilnog društva Balkana – Jačanje potencijala i kapaciteta OCD za zagovaranje i monitoring".

Na ovaj način osiguran je kvalitet i relevantnost nalaza i preporuka ali i šira upotreba Matrice kao korisnog alata za monitoring i u drugim inicijativama.

TAG: mentoring, žene, liderstvo

"Izuzetno smo sretni što imamo mogućnost implementirati projekt koji će osnažiti položaj žena u politici i motivirati što veći broj mladih žena za aktivniji angažman u politici"

Aida Daguda, direktorica Centra za promociju civilnog društva.

Nastao kao izraz interesa i potrebe korisnica programa mentoRING da budu aktivne kreatorke i sudionice političkog života u BiH i društva, **TAG: mentoring, žene, liderstvo** je jedinstveni program u BiH sa ciljem osnaživanja položaja i učešća žena u politici.

TAG program započeo je u septembru 2013. godine, pruža priliku grupi od 40 žena da steknu osnovna znanja i vještine za podršku kandidatkinjama na izborima i aktivno se uključe u politički život Bosne i Hercegovine, te motiviraju žene u svojim lokalnim zajednicama za značajnije učešće u politici. Kroz podršku Tehničke savjetodavne grupe (Technical Advisory Group-TAG) učesnice će proći 6 specijaliziranih treninga ali i same biti u prilici da održe edukacije u lokalnim zajednicama kako bi se na što veći broj žena prenijelo znanje o mogućnostima uključivanja u politički život Bosne i Hercegovine. Dodatno, kroz projekat će se pružiti i tehnička i savjetodavna podrška političarkama na izborima 2014. godine, te osnovati Ženska alijansa koja će djelovati u pravcu podrške i promocije žena u politici.

TAG grupa za podršku ženama u politici će nastaviti trajno djelovati u okviru CPCD-ovog mentoRING programa koji već tri godine povezuje žene iz svih područja bh. društva.

Info o projektu

Naziv: TAG: mentoring, žene, liderstvo

Trajanje: septembar 2013 - decembar 2014. godine

Donatori: Vlada SAD-a, ambasada SAD-a u BiH

Mreža NEVAC – Zaštita djece od nasilja u Bosni i Hercegovini

Svaki propust u trenutnom i adekvatnom djelovanju na nasilje koje se vrši nad djetetom ostavlja dalekosežne i nesagledive posljedice kako na samo dijete tako i na društvo i porodicu u kojoj će to dijete u budućnosti preuzeti svoju ulogu.

– Omir Tufo, menadžer projekta, CPCD

Podizanje svijesti javnosti o činjenici postojanja nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini i adekvatno reagovanje na sve vrste tog nasilja, bez obzira da li se radi o reakciji nadležnih institucija ili svakog pojedinca koji uoči takvo djelovanje na djetetu, u skladu je sa osnovnim vrijednostima CPCD-a. CPCD je član NEVAC-a, odnosno, mreže organizacija sa područja čitave BiH koje djeluju lokalno u svojim sredinama, ali i regionalno uključivanjem šireg kruga aktera u borbu protiv nasilja nad djecom.

U svom radu NEVAC je okupio više od 200 profesionalaca iz četiri ključna sektora – obrazovanje, policija, socijalni rad i medicinska zaštita, na pitanjima neposrednog djelovanja u slučajevima nasilja nad djecom i bolja koordinacija između ovih institucija.

Kao kordinator mreže NEVAC, CPCD je organizovao slijedeće aktivnosti:

- Prezentaciju dokumenta „Smjernice za djelovanje u slučajevima nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini“ izrađenog od strane mreže, predstavnicima policije, škola, centara za socijalni rad i medicinskih ustanova u pet gradova: u Sarajevu (22.05.2013. godine, 60 prisutnih), u Brčkom (24.5.2013. godine, 30 prisutnih), Banja Luci (23.05.2013. godine, 30 prisutnih), Doboju (22.10.2013. godine, 40 prisutnih) i Tuzli (31.10.2013. godine, sa 50 prisutnih).
- Preko 200 djece iz čitave BiH je učestvovalo u četiri kreativne radionice održane u Potočarima, 17.10.2013. godine (Dnevni centar Leptir, Potočari, 35 učesnika), Kotor Varoši, 11.10.2013. godine (dječiji vrtić „Larisa Šugić“, 40 učesnika), Visokom, 28.10.2013. godine (Gradski park, učestvovalo je 100 učenika iz tri osnovne škole), i Višegradu 23.10. 2013. godine (OŠ Vuk Karadžić, 30 učenika). Svrha radionica je bila da djeca crtežom, pjesmom, ili na neki drugi način izraze svoje viđenje i doživljaj nasilja nad djecom koje se dešava oko njih.
- Edukativne radionice za članice mreže NEVAC u Sarajevu i Banja Luci na teme „Etički kod za rad sa djecom i istraživanja nad djecom“ „Timski rad“ i „Prikupljanje sredstava“ u cilju obuke članica mreže uz učešće svih 25 članica.

Kreativna radionica u Višegradu

Kreativna radionica Kotor Varoši

Kreativna radionica u Potočarima

Prezentacija Smjernica za djelovanje u slučajevima nasilja nad djecom

Na svakom mjestu gdje je NEVAC provodio svoje aktivnosti, bez obzira da li se radilo sa profesionalcima, djecom na kreativnim radionicama, prezentacijama i promocijom problema na medijima, pokazivalo se da je prisutan neprihvatljivo visok nivo tolerancije na latentno i učinjeno nasilje nad djecom. Javno prihvatanje nasilja kao vida vaspitanja djece ali i zanemarivanje činjenice da su uzroci takvog neprihvatljivog ponašanja prema djeci duboki i društveno ukorijenjeni naglašava potrebu još jačeg i efektivnijeg pritiska na čitavu zajednicu da se percepcija nasilja promjeni i spriječi stvaranje „bolesnog društva“ u Bosni i Hercegovini u čemu je NEVAC učinio značajne pomake i promjene.

Info o projektu

Naziv: Zaštita djece od nasilja u Bosni i Hercegovini

Trajanje: april - novembar 2013. godine

Donator: UNICEF BiH

Program malih grantova – Velike promjene u lokalnim zajednicama

Motiviramo promjene. Prepoznajemo pojedince/ke koji djeluju u pravcu prepoznavanja problema i nuđenja rješenja. Podržavamo ideje koje donose konkretna rješenja i popravljaju kvalitet života građana i građanki. Obrazujemo nove generacije aktivista koji će od Bosne i Hercegovine napraviti zemlju kakva treba da bude – zemlja po mjeri građana.

Program malih grantova u brojevima:

- 35 dodijeljenih grantova u iznosu o 175.000,00 KM
- 1300 volontera je radilo 8500 sati
- Da postoji veliki interes za promjene u lokalnim zajednicama dokazuje broj od 222 učesnika koliko ih je bilo na 15 info sesija
- raspisana 3 javna poziva za koja je pristiglo više od 500 prijava
- Ovaj program potiče podršku razvijenih organizacijama slabijim, te je tako 13 mentorskih organizacija koje sa svojih 20 mentora pružilo 330 sati mentorske podrške organizacijama i neformalnim grupama koje su realizovale projekte u lokalnim zajednicama;
- neformalna mreža 15 lidera u lokalnim zajednicama

Najvažnije postignuće projekta u 2013. godini

Opštine u kojima se dešavaju promjene: Banja Luka, Čajniče, Doboj, Zenica, Kreševo, Glamoč, Zavidovići, Han Pijesak, Doboj Istok, Konjic, Široki Brijeg, Konjic, Kakanj, Petrovo, Prozor-Rama, Gradiška, Novi Grad, Srebrenica, Srebrenik, Tomislavgrad, Foča, Zvornik, Trebinje, Zvornik, Grahovo, Mostar, Bratunac, Ključ i Brčko.

Priča o uspjehu

Projekat: "Ovo nije prolazna stanica"

Implementator: Neformalna grupa žena iz MZ Romanovci "Žene lideri"

U mjesnoj zajednici Romanovci (opština Gradiška) se okupila neformalna grupa građanki odlučnih da riješe problem sigurnog odlaska djece u školu. U samom selu su postojala dva autobusna stajališta na kojima su djeca čekala autobus koji je jedini vid prevoza do škole. Stajališta su bila zapuštena i uništena, te nisu pružala adekvatnu zaštitu za djecu kada pada kiša ili snijeg. Također, cesta na kojoj su stajališta locirana izuzetno je prometna što je bio još jedan razlog za njihovu obnovu i zaštitu djece od nesavjesnih vozača. Žene iz sela Romanovci su odlučile pokrenuti akciju uređenja i obnove autobusnih stanica i u tom procesu su uspjele pokrenuti cijelu lokalnu zajednicu.

Neformalna grupa "Žene lideri" je svojom odlučnošću i angažmanom pokazala kako je moguće napraviti pozitivne promjene u lokalnoj zajednici ukoliko se udruže sve snage i na volonterskoj bazi napravi značajan pomak unaprijed, u ovom slučaju sigurnosti djece pri odlasku u školu. Nadamo se da će ova priča i primjer

biti motivacija i ostalim građanima i građankama u BiH da se udruže i sami kreiraju promjene u svojoj zajednici.

Izjava:

“Ispred Udruženja građana "Oaza" za CPCD i Program malih grantova mogu reći samo riječi hvale jer smo jako puno naučili. Zahvaljujući finansijskoj podršci u Trebinju koje ima 18 Mjesnih zajednica, smo uradili LAP-e (Lokalne Akcione Planove) za 13 MZ koje naša lokalna vlast i uprava koristi u

svojim planovima za razvoj. Mladim udruženjima, koja dolaze i tek nastaju (jer je Oaza nastala 1999. godine), mogu poručiti da svaki oblik saradnje sa CPCD donosi dosta znanja i iskustva, koje mi i danas koristimo kroz realizaciju naših aktivnosti. Nedeljka-Neška Iljić, predsjednica udruženja Oaza – Trebinje

Info o projektu

Naziv: Program malih grantova “Budi promjena”

Trajanje: februar 2013 - februar 2015. godine

Donatori: Ambasada Kraljevine Švedske, SIDA

Mreža globalnog sporazuma u BiH

Vizija jasnih ciljeva i usklađenog partnerstva

Global Compact Network
Bosnia and Herzegovina

Inicijativa pretočena u stvarnost u BiH - Mreža globalnog sporazuma u BiH (MGS) kao dio globalne inicijative UN-a, promovira razvoj društvene odgovornosti preduzećau odnosu na primjenu deset principa Globalnog sporazuma UN. MGS u BiH čini 88 preduzeća, poslovnih udruženja inevladinih organizacija.

Globalni sporazum UN predstavlja mrežu kompanija koje svoje poslovne aktivnosti nastoje usaglasiti sa deset principa društveno odgovornog poslovanja koji se tiču ljudskih prava, radnih prava, zaštite životne okoline, te borbe protiv korupcije.

MGS u BiH okuplja vodeće kompanije kao i mala i srednja preduzeća, koja su se opredijelila da svoju komparativnu prednost na tržištu grade ne samo količinom profita koji ostvaruju, nego i brigom o svojim uposlenicima, životnoj sredini kao i zajednici u kojoj posluju, te organizacije civilnog društva.

Sekretarijat MGS u BiH obavlja:

Centar za promociju civilnog društva/ CPCD

„Značajan broj kompanija u BiH svjestan je činjenice da se poslovni napredak ne može ostvariti ako i samo društvo ne napreduje. Napredak nije kada jedan čovjek napravi stotinu koraka, već kada stotinu ljudi napravi jedan korak“,

**Predsjednik UO MGS
Vedran Peršić**

Ako razmišljamo samo o dobiti, onda smo na krivom putu, društveno odgovorno poslovanje nije trend nego je potreba.“

**Direktor Lutrije BiH
Edhem Pašukan**

„Pred nama stoji još mnogo posla, imamo zadaću ohrabriti poslovni sektor za većim angažovanjem u oblasti društveno odgovornog poslovanja, odnosno odgovornosti kompanija prema zaposlenima, dobavljačima, partnerima, potrošačima, životnoj sredini i zajednicama u kojima posluju“

**ovlaštena predstavnik MGS u BiH
i direktorica CPCD-a
Aida Daguda,**

Informacije o Mreži globalnog sporazuma u BiH

Naziv: Mreža globalnog sporazuma u BiH

Donatori: CPCD, Američka agencija za međunarodni razvoj USAID

Datum osnivanja: 2006

Godišnji sastanak Mreže Globalnog sporazuma (MGS) održan je 18.12.2013. u prostorijama poslovne zgrade Energoinvesta, članice MGS u BiH

Kao sekretarijat MGS, CPCD je zadužen za organizaciju godišnjih i drugih sastanaka MGS u BiH. Skupština MGS u BiH u 2013. godini održana je pod pokroviteljstvom predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Željka Komšića. Članicama je prezentiran izvještaj kompanije BH telekom o društveno odgovornom poslovanju, film: „Zašto biznis može da bude dobar u rješavanju društvenih problema?“, potom su upoznate sa promjenama u UN Global Compact pravilima i područjem rada Tehničkog komiteta BAS/TC 55, te su usvojile plan za 2014. godini.

ISO 26000 definiše društvenu odgovornost kao: “odgovornost organizacije za uticaj vlastitih odluka i aktivnosti na društvo i okolinu kroz transparentno i etičko ponašanje koje doprinosi održivom razvoju uključujući zdravlje i blagostanje društva, koje u obzir uzima očekivanja interesnih grupa i u suglasnosti je sa relevantnim zakonima, te konzistentno sa međunarodnim normama ponašanja...” (ISO, 2010a, Clause 2.18)

Namjena ISO 26000 je da direktno doprinese održivom razvoju te da održivi razvoj učini primarnim ciljem društvene odgovornosti.

Resursni centar

Mjesto za edukaciju, informisanje i povezivanje

Resursni centar je odgovor CPCD-a na izraženu potrebu postojanja intemedijarne strukture koja organizacijama civilnog društva, ali i poslovnom i vladinom sektoru pruža različite vrste usluga: najrazličitije edukacije, mentorske, savjetodavne usluge i konsultacije, nudi prilike za umrežavanje, distribuira korisne informacije i dr.

Naša misija:

Održati konstantan protok informacija između sudionika civilnog društva u BiH.

Ponuditi edukativni program i dugoročne konsultantske usluge po pitanju razvoja civilnog društva.

Profilirati i ojačati status trećeg sektora u BiH.

Doprinjeti uspostavljanju saradnje između svih sektora društva.

Podržati proces samoregulacije trećeg sektora u BiH.

Unaprijediti profesionalnost rada lokalnih nevladinih organizacija.

Podsticati regionalnu saradnju na području zapadnog Balkana.

Dragi RC Tim,

*Puno Vam hvala na informaciji.
Brzim i jasnim odgovorom još
jednom ste potvrdili da ste
izuzetni profesionalci.*

*Srdačan pozdrav,
Anisija Radenković*

Resursni centar Centra za promociju civilnog društva www.civilnodrustvo.ba je najposjećenija web stranica organizacije neprofitnog karaktera. RC nudi veliki broj edukativnih treninga i usluga svojim korisnicima. Osim web stranice razvijena je mobilna aplikacija i kreirana facebook stranica. U brojkama to izgleda ovako:

- Broj pojedinačnih posjeta web stranici RC iznosi 526.150 od čega u 2013.godini 115.018 posjeta. Procenat novih korisnika je 42,5%, te 57,5% dosadašnjih. Posjetioci web stranice osim u BiH su iz svih zemalja regiona, te

Austrije, Njemačke, Turske i SAD.

- Web stranica sarži 100.697 različitih informacija, oglasa, analiza, brošura, zakona, i dr.
- Baza podataka sadrži 3891 kontakt OCD, 548 kontakata niznis sektora, te sopstvenu bazu od 54 trenera.
- Više od 700 informacija je dostavljeno članovima RC-a putem mailing liste u 2013.godini
- U 2013.godini RC je dostavio 100 pravnih savjeta od interesa za OCD
- Pruženih preko 50 treninga OCD, državnim službenicima iz različitih oblasti: Sistem kvaliteta za NVO, Pisanje prijedloga projekata, Finansijski menadžment, zagovaranje, strateško planiranje, mentoring, interspersonalne vještine, monitoring i evaluacija i dr.
- Katalog usluga pruža 51 edukativni trening modul na komercijalnoj i besplatnoj osnovi

Resursni centar je sa Agencijom za državnu službu BiH i FBiH potpisao memorandum o suradnji kojima se trening moduli RC - a i njegovi treneri angažiraju u obuci državnih službenika.

Info o Resursnom centru

Naziv: Resursni centar civilnog društva

Osnovan: 2006. godina

Donatori: Američka agencija za međunarodni razvoj USAID; samofinansiranje

Najvažnije publikacije za 2013. godinu

- „PISMO GLAVA – Izdvajanja vladinog sektora za nevladin sektor u Bosni i Hercegovini za 2012. godinu“, FSU u BiH i CPCD, Sarajevo, februar 2013.
- Narodne novine: Budžet za građane, CPCP 2013.

Priča o uspjehu

EDUKACIJE RESURSNOG CENTRA

Resursni centar CPCD-a je prepoznat i cijenjen od strane svojih korisnika: nevladinog, vladinog i poslovnog sektora, kao mjesto koje ne nudi samo usluge informativne prirode nego pruža edukativne trening module širokog spektra tema. RC je posebno cijenjen što u najvećoj mjeri nastoji edukativnu ponudu uskladiti sa iskazanim specifičnim potrebama korisnika. U svrhe edukacije RC prati najnovije načine edukacije koristeći nove tehnologije.

Trening: Pisanje prijedloga projekata i izrada logičkog okvira

Svaki trening omogućava učesnicima/ama iz 15 organizacija da kroz interaktivno izvođenje edukacije steknu neophodna znanja i vještine u oblasti izrade projektnog prijedloga. Na zahtjev korisnika, te zbog velikog interesovanja i prekobrojnog broja prijavljenih RC nastavlja sa organizacijom treninga na ovu temu

Dvodnevni trening: Pisanje prijedloga projekata-bazični trening, 18. i 19.04.2013.godine

Trening: „Revizija i kako je preživjeti“

U okviru treninga, učesnici/ce su stekli znanje o pojmu revizije i procesu koje organizacije prilikom finansijske ili systemske revizije prolaze.

Edukacija obrađuje sljedeće tematske oblasti:
Pojam revizije;

Vrste revizije i vrste revizora;

Proces ugovaranja, zakazivanja revizije i pripreme organizacije za reviziju;

Dokumentacija koju revizori traže;

Vrste revizorskog izvještaja.

Jednodnevni trening: Revizija i kako je preživjeti, 16.04.2013.godina

Trening: Ugovor o djelu

Još jedan od traženih treninga kojem prisustvuju uposlenici vladinog, nevladinog i poslovnog sektora kao i fizička lica. Učesnici u interaktivnom izvođenju treninga upoznaju sva prava i obaveze naručioca i izvođača usluga, kada i zašto je moguće angažirati lice ugovornom o djelu, razlike između ovih i drugih ugovora, načine obračuna poreza i doprinosa, stav inspekcije i sl.

Trening: Ugovor o djelu, 04. i 05.04.2013.godine

ODNOSI SA JAVNOŠĆU

Centar za promociju civilnog društva prepoznatljiv je kao organizacija sa uspješno uspostavljenim kanalima komunikacije sa različitim javnostima. To u praksi znači da u svrhu efikasnog i pravovremenog informisanja ciljane ili sveukupne javnosti, analiziramo sadašnjost, pratimo trendove i plasiramo informacije u skladu sa dobijenim nalazima. Pri tome nam je iznimno važna dvosmjernost u komunikaciji i dijalog o potrebama i namjerama ravnopravnih učesnika – sagovornika.

Grafikon: komunikacijska shema CPCD-a (OVO JE IDEJA, DIZAJNER CE DATI KONACNO RIJESENJE)

CPCD vodeća je organizacija u BiH prema broju umreženih organizacija. Samo putem mreže Sporazum plus, čiji je osnivač, razmjenjuje informacije sa 471 organizacijom. Dodatno, vezu sa različitim organizacijama civilnog društva ostvaruje se i putem Resursnog centra.

Posebnost CPCD-a su ulične akcije i kampanje - tokom 2013. godine organizovano je 15 uspješnih uličnih akcija.

Komunikaciju sa izvršnom i zakonodavnom vlasti CPCD ostvaruje kroz organiziranje sastanaka, okruglih stolova i konferencija, te edukacija, s ciljem unapređenja zajedničkog angažmana u razvoju demokratskih procesa i kvaliteta života u zajednici. Donatorska zajednica redovno je informisana o napretku i učincima finansiranih projekata, i utrošenim sredstvima. Godišnji izvještaj CPCD je javni dokument, dostupan na stranici www.civilnodrustvo.ba.

Web stranice:

www.cpcd.ba – web stranica CPCD-a

www.civilnodrustvo.ba – web stranica Resursnog centra

www.ulica.ba – web stranica posvećena komunikaciji građana sa lokalnim vlastima

www.mentoring.ba – web stranica mentoRING programa

CPCD komunicira i putem fejsbuk stranica:

www.facebook.com/civilnodrustvoBiH (FB stranica CPCD-a, 1800 korisnika)

www.facebook.com/Budipromjena (FB stranica Programa malih grantova, 1400 korisnika)

www.facebook.com/Resursni-Centar-Civilnog-Drustva (FB stranica Resursnog centra, 1100 korisnika)

facebook group: Najmoćnije žene BiH ("The most powerful women of BiH"), 3.500 members

Odnos sa medijima je naročito značajna karika u radu CPCD-a, koja doprinosi komunikaciji sa građanima i ukupnom javnošću. Mediji su partneri prilikom informisanja o aktivnostima i postignućima CPCD-a, te aktualiziranja tema od važnosti za građane. CPCD je tako i 2013. godini bio redovan gost centralnih informativnih emisija, te je nekoliko tematskih emisija bilo posvećeno upravo aktivnostima CPCD-a (budžet za građane, Program malih grantova, mentoring). Poseban iskorak u medijskoj prezentaciji je promocija CPCD preko Radija Otvorena mreža.

U 2013. godini CPCD zabilježio je preko 250 medijskih pojavljivanja kroz:

- javne TV i radio servise (BHT, FTV, RTRS);
- kantonalne i komercijalne TV stanice;
- radio stanice širom BiH i radio Otvorena mreža;
- printane medije (Avaz, Oslobođenje, Nezavisne novine, Jutranji list, Dnevni list, Start, Gracia);
- novinske agencije (FENA, SENS, ONASA);
- informativne web portale.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

CPCD izvori finansiranja za 2013. godinu

Br.	Donator	Iznos u KM (BAM)	Procenat
1	USAID	70.589	7,17%
2	Ambasada SAD u BiH	52.086	5,29%
3	C.S. Mott Fondacija	51.168	5,20%
4	SIDA	623.598	63,36%
5	EU	48.596	4,94%
6	Ambasada UK u BiH	27.227	2,77%
7	UNICEF	101.016	10,26%
8	Samofinansiranje	9.915	1,01%
Total:		984.194	100,00%

Bilans uspjeha

A. Prihod	2012. godina	2013. godina
Članarina	3.110	3.191
Prihodi iz budžeta	34.202	9.978
Humanitarni prihodi	374.431	964.301
Prihodi od vlastite aktivnosti	1.311.390	6.707
Ostali prihodi	5	17
Svega prihodi	1.723.138	984.194
B. Rashodi		
Materijal i energija	62.122	26.209
Usluge	294.469	260.326
Plaće i ostala primanja zaposlenih	915.741	445.222
Amortizacija	24.278	22.949
Finansijski rashodi	2.121	2.774
Putni troškovi	11.530	5.430
Humanitarni rashodi	162.201	121.088
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	17.305	8.005
Ostali rashodi	99.209	39.571
Svega rashodi	1.588.976	931.574

C. Rezultat		
Višak prihoda (1-2)	134.162	52.620
Višakrashoda (2-1)		

Bilans stanja

AKTIVA	2012. godina	2013. godina
A. STALNA SREDSTVA	30.337	17.358
Nekretnine, postrojenja, oprema	26.837	15.510
Nematerijalna stalna sredstva	3.500	1.848
B. TEKUĆA SREDSTVA	400.886	632.853
Novac i novčani ekvivalenti	327.856	559.590
Kratkoročni plasmanii potraživanja	73.030	73.263
Zalihe	0	
Ulazni porez (PDV)		
Kratkoročna razgraničenja		
SVEGA AKTIVA (A+B)	431.223	650.211
PASIVA		
A. TRAJNI IZVORI	209.133	261.754
Trajni izvori	300	300
Neraspoređeni višak prihoda	579.644	632.265
Neraspoređeni višak rashoda	370.811	370.811
B. DUGOROČNE OBAVEZE		
C. KRATKOROČNE OBAVEZE	222.090	388.457
Tekuće obaveze	49.474	57.393
Kratkoročne finansijske obaveze	172.450	331.064
Obaveze za PDV	166	0
Ostalo		
SVEGA PASIVA (A+B+C)	431.223	650.211